

פרשת מקץ

הפטרה "רוני ושמחי"

המאור שבתורה

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

שבת ב' טבת התשע"ז

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
16:30	17:22	17:54
16:27	17:18	17:49
16:26	17:18	17:49
16:30	17:22	17:54

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

לע"נ: מו"א עט"ר הכ"מ חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

עבודת ה' השלמה
כוללת גם את לקיים את רצון ה'

האם הנחת תפילין היום? נכדו של רבי סאלם יעקב זצ"ל מספר כי פעם אף עבר למולו יהודי מבוגר שומר תורה ומצוות, ולמרבא הפלא פנה אליו הסבא ואמר: האם הנחת תפילין היום? הלה השיב, כן. אך לי בשקט התוודה ואמר, פלא פלאים, תמיד אני מניח תפילין, ואילו היום הייתי כ"כ טרוד ועוד לא הנחתי תפילין, ורק מפני הבושה אמרתי לסביך שהנחתי.

"מאי הנוכה?"
דתנו רבנן "מהותה של הנוכה היא: "דתנו רבנן".
את הכוח לעמוד נגד צורדינו אנו מקבלים משהלכות-הקודש שהדלקנו, מן התורה והמצוות.

מנרות הנוכה אנו לומדים כי גם כאשר החושך גדול **אין להתרשם מכך**, אלא אדרבה, יש לצעוד במסירות-נפש להאיר את הרחוב ולהוסיף **מדי יום ביומו** תוספת אור עוד ועוד.

שת בפנינו הגאון רבי **יעקב שכודי** שליט"א את אשר שמע מפי חכם **יעקב ונושה**: היה אחד אשר נסע באופנוע בשבת הלך ושוב **כדי להפריע לרבנו** בשיעורה התורה בבית מדרשו, לפתע נתקף בכאבים נוראים ובא בבהלה לביתו, אמו שאלה-מה עשית? אמר לה, חיללתי את השבת והרגזתי החכם מאהבת חיים, לשמוע הדברים אצה אימו בבהלה לבית המדרש 'אהבת חיים' וניגשה לרבנו **וביקשה את מחילתו**, אך רבנו אמר: לא ממני הוא צריך לבקש מחילה כי אם מהשבת. לאחר שהאם חזרה לבית והבן שמע את הדברים, נכנע לבבו וקיבל על עצמו להיטיב את דרכיו **ולשמור את השבת**, ואכן התוצאות לא אחרו להגיע, הכאבים סרו כלא היו.



העלון לע"נ: אליעזר בן רגינה ז"ל
הונצח ע"י: בנו חיים הניק הי"ו

רבי אלימלך זצ"ל היה משליך עצמו בתוך מקומות של נמלים וחרקים **והיה מסגף עצמו** בכל מיני סיגופים קשים מאוד. וברגע שהיו עוקצים אותו וגופו היה שורף היה צועק "מילך מילך! אפילו עכשיו אתה עדיין מרגיש גשמיות!". אמר, שהספר מוסר שלו הכי גדול הוא השעון. להסתכל **שכל דקה שעוברת לא תחזור יותר**. והמוות מתקרב ואין מנוס. ובתפילת שמונה עשרה היה פתאום אוחז בשעונו מכיוון שהיה מגיע לביטול כל כך גדול שהיה צריך לאחוז **בדבר גשמי** בשביל להישאר בגופו.

כשצדיק מחמיר על עצמו ומתחסד עם קונו גם בדברים המותרים מעיקר הדין, הפץ להצניע עצמו בפני הבריות, לעיתים קשה היא מלאכתו. עובדה זו חש רבנו רבי **מושה לוי** זצ"ל באחד מימי חול המועד סוכות, כשביקר בביתו של מרן הגאון רבי **עובדיה יוסף** זצ"ל. רבנו היה מחמיר על עצמו שלא לאכול ולא לשתות מאומה מחוץ לסוכה, ואפילו כוס מים! כשכבדו מרן זצ"ל בתמרים, נבון רבנו.

באותו תקופה הגיע באחד הימים לעירו של רבי **דוד הכהן** מרן הגה"ק רבי **ישראל אבוחצירה** זצ"ל. בני המקום קבלוהו בכבוד רב. אמנם משכבדוהו לאכול סעודה חשובה כיאה לכבודו. סירב רבי ישראל לאכול מן הבשר היות ולא היה עוד את הרב הצעיר רבי דוד הכהן, אשר היה גם שוחט דמא **הבבבא סאלי** זצ"ל הקפיד על כשרות השחיטה בחומרות רבות) רבי דוד הצטער מכך שיהודי קדוש כמו הבבא סאלי לא יאכל משחיטתו. לימים סיפר: כי באותה שעה הוריד דמעה קדם רבון עלמא. ואמר: רבש"ע, **כלום, מה חסר לשחיטתי!** ועוד באותו לילה - סיפר רבי דוד- כי ראה בחלום את איש האלוקים רבי יעקב אבוחצירה זצ"ל, ומיד סיפר לו את צערו הרב. רבי יעקב אמר לו, אל תצטער, אני כבר ידבר עם נכדי. והנה, למחרת בבוקר, הגיע לפתע הבבא סאלי לבית רבי דוד, ומיד בקש ממנו כי ימחל לו- זקני הקדוש רבי יעקב בא אלי הלילה- ואמר לי כבודו גדול בנגלה ובנסתר, **ומדוע תמנע לאכול** משחיטתו המעולה?
ומני אז שררה הערבה רבה ביניהם.

"מאי הנוכה?" - בשאר המועדים שייכותו של השם אל ההג ברורה ומובנת, אבל השם 'הנוכה' אין לו **קשר ישיר** לא לניצחון המלחמה ולא לגם הנרות.

הרבנית ל' א רצתה את מעך' בותו של הגאון רבי **מושה פינשוין** זצ"ל בעניני 'העולם הזה' של הליכות הפיות, הוא נהג לבוא לנצרתה בנושאים אלו פל אימת שהתעורר צדן בן צדן. בהגיעם לאמריקה - **התקשתה הרבנית** להתמודד עם עריכת הקניות בארץ זרה עם שפה ל' א פחות זרה. ל' א היתה זו פחיתות קבוד צבורי להלוות אליה למפל'ת או לשוק הקרקות. רבי משה, והוא כבר בא פימים, עומד **במטבח ומדיח כלים**. הוא הספיר: "הרבנית אינה תשה בטוב, נידע אני עד פמה אינה אוקתת לקאות את הפלים בלתי מנדחים גל' א במקומם".

נקודה למחשבה
ישנו סיפור מתוחכם העובר במסורת מדור לדור אודות חכמתו של הרמב"ם: ידוע שבין שלל עיסוקיו הרבים היה הרמב"ם גם רופאו האישי של מלך מצרים. התקנאו בו השרים וביקשו מהמלך שידחה מתפקידו וימנה תחתיו את כמון - הרופא המוסלמי. המלך החליט לאתגר את השניים **במבחן הרעל**: כל אחד מכין רעל על פי ידיעותיו בחכמת הרפואה והם צריכים לשתות כל אחד את הרעל של חברו.
מי שישרוד ימונה לתפקיד הנחשק. ביום התחרות הרמב"ם שתה את הרעל שהגיש לו כמון ובעזרת שתיית סמי מרפא נדירים שהכיר והכין מראש **הצליח להינצל**. כשמתחרו שתה את המשקה שהוגש לו ע"י הרמב"ם הוא שם לב שאין לו שום השפעה ותופעות לוואי... מיד עלה בו החשד שהרעל כל כך מתוחכם עד כי הוא משפיע רק כעבור זמן או אולי כשאוכלים מאכלים ש"מעוררים" את הרעל לפעול... כמובן שהוא הפסיק לאכול והי בהרדה מתמדת מפני התוצאה הנוראית שעומדת להגיע **עד שקרס ומת**. המלך התפעל מחוכמתו של הרמב"ם וביקשו שיגלה לו את מרכיביו הסודיים של הרעל הקטלני.
ענה לו הרמב"ם ששעולם לא הרג איש ואת כל ידיעותיו העצומות בחכמת הרפואה הוא מקדיש **אך ורק להצלת חיים**. גם עכשיו הוא נתן לחברו בסה"כ משקה מעורב במספר תבלינים שאינם מזיקים והוא מת לא משתיית רעל אלא רק מעצם המחשבה שאולי זה רעל...
אדם חושב **כל מיני מחשבות** על השני ומדבר עליו והכל דמיונות. תיזכור תמיד "למה דג ניחפס? הוא פותח את הפה" **אתה לא בטוח אל תדבר**... (העורך)

זמורה, קיץ תש"ד עבדנו בחורשה. לא זכור לי בדיוק מה היתה העבודה, כנראה סידרנו עצים. שירותים לא היו במקום, אך לצורך זה גידרו שטח מסוים. אמנם לא נכנסתי לשם, אך בעומדי מחוץ לגדר ראיתי כי המקום מנוסה כולו בבזבז.

אחותי חיה, שנכנסה לאזור, יצאה משם לפתע, ואחות דבר מה בידה. בהתלהבות רבה הראתה לי שמצאה דפים **מסידור תפילה קטן**. ביניהן התפילות "אשרי" ו"ובא לציון" מתפילות מנחה של שבת.

שמחנו מאוד על המצאה היקרה, על גילוי שארית של חיים יהודים **אפילו במקום נורא זה**. יחד עם זאת הצטערנו בצער של זה, שאיבד אוצר יקר זה.

חז"ל קבעו את **הנס על השמן** ולא על שאר הניסים, כי ביתר הניסים יש פתחון-פה למינים לומר שמקרה הוא, חלילה, כי יכול לקרות שרבים ייפלו ביד מעשים; אבל נס פך השמן **אין שום מקום לומר שזה מקרה** חס-רשלום, והכול מודים שמאת ה' הייתה זאת.

רבנו הקדוש נולד לאביו הצדיק הקדוש רבי **ארון לייב מפרימישלאן** זצ"ל בשנת תק"מ לערך.

כבר בינקותו, משראהו הגאון הקדוש רבי **לוי יצחק מברדיטשוב** זצ"ל, בבית ידו ורעו רבי ארון לייב, התעניין ושאל: "מה שמו של הילד?" "מאיר!" השיב האב בהברה השגורה הנשמעת "מעיר" (גזר באידיש) "הלא תדע", גם לו רבי לוי יצחק בהתפעלות בלתי מוסתרת, **"כי לא בכל הגיעות צומחים מיעירין כאלו!"**...

סיפר החיד"א זצ"ל באנו לביתו של רבי **שאול** זצ"ל אב"ד אמסטרדם, ושם ראינו פלאי פלאות - על השולחן ניצב בנין שנודלו שתי אמות, ובו דמות חצר המלך, ואת מרדכי יושב בשער המלך בלבוש פרסי, ומהצד השני המן תלוי על עץ, ואת כל זה עשו מסוכר, באופן שהיה **שולחן מלכים!**

ועמד אחד בתוך הסעודה, "אחד הריקים", "פורים רב", ודרש דרשה בחרוזים, גסים, פרומים ולא אחוזים... נאמר "כבד את אביך ואת אמך, למען יאריך ימך על האדמה", והגמרא מקשה: אם כן איך זה יתכן שאותו אחד **שאני ביקש** ממנו שיעלה ויביא לו גזולות, נפל ומת?! ואמר שנראה ליישב, שכל הזכות והשמירה ממצות כיבוד אב ואם, היא רק כשהוא נמצא על האדמה, ואותו אחד כיון שעלה על הסולם שוב אינו על האדמה, ולכן נפל ומת...

"נר תנוכה" מצוותה משתשקע החמה. ההתחברות עם הקב"ה, שנזרצת על-ידי מצוות הולדת נר הנוכה, מביאה לידי **"שתשקע החמה"** - השקעת וביטול החמימות בענייני העולם.

"משולחן גבוה" דברי תורה מפי: ראש מוסדות **"אור החיים"** הרה"ג **ראובן אלבז** שליט"א.

"ויאמר אליהם יוסף הלוא לאלוקים פתגמים ספרו נא לי" (בראשית מ, ז).

"ספרו נא לי" - תספרו לי בבקשה. דיבר איתם יוסף בענווה ובדרך ארץ, ללמדך שאפילו עם גויים צריך האדם להתנהג בדרך ארץ ולישא עמהם בעול.

לרבי צבי סימן טוב שליט"א (ת"ח חשוב, כיהן כר"מ בישיבת חזון עובדיה במשך שנים רבות) היה קרוב משפחה שעבד בנגרות והלך לביתו של **מרן עובדיה יוסף זעוק"ל** להרכיב ספריות חדשות. העבודה ערכה יום שלם ולקראת הערב עזר הנגר לנוח קמעה, להפתעתו הוא הבחין במרן זעוק"ל לוקח את אחד המדפים הנמצאים בחוץ ומכניסם לתוך החדר!

שני שיכורים זקנים נפגשים. אחד שואל את השני מה היית מעדיף, פרקינסון או אלצהיימר? השיכור: "ברור פרקינסון, עדיף יישפך קצת עראק מהכוס מאשר שאשכח איפה **שמתי את הבקבוק!**"...

מיד קם הנגר ואמר: "רבינו, זה בסדר, אני יעשה זאת", "לא", אמר מרן, "עבדת יום שלם, אעזור לך קצת להכניס את המדפים לחדר!" פלא פלאות, מרן זעוק"ל שכל שניה אעלו הייתה מנועלת ללימוד התורה, קם והכניס את המדף לחדר! וזאת מפני שהנגר עבד קשה ועירץ לעזור לו (וע"ע בעין זה בספר "רבינו" עמוד קכ"ח). וזהו דרכה האמיתית של תורתנו הקדושה, **דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום** (משלי ג, יז).

במשך שמונת ימי הנוכה אנו מדליקים שלושים ושש נרות, והם כנגד שלושים ושש שעות שלט אור העליון בבריאת העולם, מיום שישי בבוקר (12 שעות) ועד לאחר צאת השבת (עוד 24 שעות) שלט אור הגנוז בעולם ודרכו אדם הראשון היה רואה מתחילת העולם ועד סופו.

פנס בא ראש ישיבה צעיר, תלמיד חכם מופלג אל הגאון רבי **מיכל יהודה ליפקוביץ** זצ"ל בענין ציבורי נצרך. רבי מיכל יהודה ביקש ממנו שימתין מעט **עד שיסיים את לימודו**.

ואמר ברגש חם: "בוודאי אינך רוצה להפריע לי באמצע מעמד הר סיני, שאני לומד כעת **עם נדתי**, כפי שנאמר "כל המלמד בן בנו תורה, כאילו קיבלה מסיני!"

נרות הנוכה טמון אותו אור עליון במינון מסוים ולכן ימים אלו הם ימי ישועה ושמחה לישראל, אין לנו עוד הגים שהם שמונה ימים, רק חג הנוכה, וכידוע שמונה מסמל גדר של מעל הטבע, מעל הטבע שולט האור העליון ובימים הקדושים הללו יכול האדם לקלוט מעט מהאור הנפלא הזה שילווה אותו במשך כל השנה כולה, על ידי דקדוק ההלכה במצות נר חנוכה, שקידת התורה והרגשת שמחה והתעלות בשעת אמירת ההלל ובשאר היום הקדוש.

יהי רצון שנוכה לראות בגאולת ישראל השלימה בקרוב, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

"נעשאוים ימים טובים בהלל והודאה" (שבת כא). לא דיי **בהודאה בלבד**, שזה כוח האמונה וההודאה, אלא צריך להיות גם 'הלל', השגה והבנה באלוקות, בבחינת "דע את אלוך אביך".

כל העלונים: hamaor.net

חנוכה הוא הכנה לימות המשיח. הדבר רמז במילה **'משיח'**: מדליקים שמונת ימי חנוכה.

כשביקר רבי חיים קנבסקי שליט"א אצל אחד מנכדיו, (רבי חיים נוהג כמנהג אביו לבקר אחר החתונה כל נכד שמתחתן) ראה שיש לו הול ארוך, איך שנכנס, אמר לו יהיה לך עבודה קשה **בבדיקת חמץ**, (הביקור היה בתחילת החורף), חכן ראה את הוטרינה (והיא חיבה מצופה בפנים עם מראה ומיועדת לכלי כסף) שאל מה זה הארגז עם כל השמטעם האלה?

כשהיה לך עוד ספרים תוציא את השמטעם ותניח בפנים ספרים. וכן בכל ביקור כזה כשמגיע רבנו השיחה נסובה **בענייני תורה**, וההלכה שנוגע לבית, כגון מזוזה וכדו'... וכן אם הניחו בכל חדר אמה על אמה בלי סיד, זכר לחורבן.

מקומו של השמש למעלה משאר הנרות (רמ"א סימן תרמג). ללמדנו שמי שעוסק **בהדלקת נשמות**, מי שמדליק את 'נר ה' נשמת אדם' של יהודי שני, מתעלה למעלה ראש.

לכל אחד מאיתנו יש דעת תורה. אבל - באחוזים! יש **שאחד** זכה בחמישים אחוז, **משנהו** בשבעים וחמישה, **והשלישי** בחמישה עשר אחוז. אולם האחוזים הנותרים אצל כל אחד ואחד הם לא מדעת תורה, כי הם דעות אחרות: דעת פרנסה, דעת מסחר, דעת אשתו בנוי וכיוצא בזה. **ממילא אי אפשר לסמוך על דעתו**. דעת תורה במאה אחוז אפשר למצוא רק אצל גדולי הדור, שפרקו מעליהם כל הבלי העולם והתמסרו אך ורק **לדעת תורה** על פי התורה אשר יורוך".

הרה"ק רבי יחיאל מאיר ליבשיץ אומר: קל להיות מבין באבנים טובות ומרגליות, אולם קשה להיות מבין ב"קוצו" של יהודי.

עני אחד היה זקוק לנעלים חדשות ומעיל חדש. בהתקרב החורף הלך לקרובו העשיר עם סנדלים קרועים ובגדים דקיקים ריחם עליו העשיר וקנה לו מגפיים ומעיל אך העני לא עזב את ביתו ונשאר לגור אצל קרובו שבועות רבים.

לעילוי נשמת: שרון בן זהבה, ניסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת והב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיאל בן לוליה, פנחס חיים אומנה בן חנינה, נעימה בת עזיה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, ויאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר גוננים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אליעזר בן רביה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אהרן מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה **מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

יום אחד רמז לו העשיר: "אינך מתגעגע לאישתך ולילדיך?" ענה לו העני: "איך לא חשבתי על כך? אתקשר אליהם **שיבואו גם הם לכאן**"